

Posudek bakalářské práce Kristiny Hamplové *Dvě mexické Antigony*

Kristina Hamplová napsala inspirativní práci na originální téma: současná mexické zpracování starověkého příběhu o Antigoně.

V úvodu stručně představuje různé latinskoamerické adaptace. Poté se zamýšlí nad místem Antigony mezi univerzalitou a dobovou zakotveností a nad přiměřeností adaptací.

V následující kapitole se pokouší porozumět určujícím rysu Antigony: její vzpouře. Vychází z myšlenek Judith Butlerové a Slavoj Žižeka a ukazuje, že podle nich Antigonu patrně nelze vnímat jako mravní vzor či ideál. Autorka práce zde své zdroje spíše přepisuje a přebírá, než že by se s nimi vyrovnávala a domýšlela je. To je u bakalářské práce naprosto v pořádku. Bohužel se poněkud zaplétá do Žižekovy argumentace a jedno jeho tvrzení chápe zcela opačně, než jak je míněno (s. 15, poznámka č. 20). Není ani jasné, proč Žižek chápe Antigonino jednání jako „patologické a bezcitné“ (s. 15). Rovněž zůstává otázkou, kdo (snad kromě Hegela) vlastně vytrhnul Antigonu z politického světa, do něhož ji mají tyto dvě interpretace vrátit, a proč by měl být tento protiklad jednoznačný. Celkově se bohužel autorka do myšlenek Butlerové, Žižeka i De Sanctisové zaplétá a interpretuje je zmatečně. Podobně je tomu i u oddílu o Marié Zambranové, který pro čtenáře vyznívá nepochopitelně. Proč se podle Zambranové Antigona nezabila? Autorka naopak pěkně vyzdvihuje Zambranové snahu o filozofování, v němž se racionalita snoubí s kultivovanou citovostí.

V druhé části práce autorka vykresluje politický kontext, militarizaci jako řešení drogového problému v Mexiku, poté si jako konkrétní příklad bere Ciudad Juárez a představuje antimilitarizační hnutí i promyšlené podoby jeho protestní činnosti, s nimiž úzce souvisí i činnost literární. Tato část práce je o poznání zdařilejší než ta předchozí, jasně členěná a formulovaná.

Ve třetím oddílu představuje texty Javiera Sicilii a ukazuje, jak v něm tragické události zahubily básníka (nabízí se zde myšlenka na Adorna). Toto mlčení (zdá se mi to jako příhodnější výraz než ticho) pak s pomocí sekundární literatury zajímavě interpretuje u Sicilii i dalších tvůrců, a vnímavě poukazuje na performativní rysy v tvorbě zmíněných básníků.

Čtvrtá a pátá kapitola jsou jádrem práce, zaměřují se na dvě mexická zpracování antigonovské látky, která vytvořily Sara Uribe a Perla de la Rosa. U díla *Antígona González* autorka výstižně popisuje a interpretuje žánrovou neurčitost a poukazuje na její zdroje a účinky. Zmiňuje fragmentárnost, všímá si ale i prvků, které dodávají textu na celistvosti; věnuje se nevšední interpunkci a ukazuje, v čem se dílo odchyluje od motivů původní látky. Snaží se je také číst skrze teoretické texty rozebírané v první kapitole: při konfrontaci s nimi svou interpretaci rozšiřuje, ukazuje, jak je Antígona Vélez blízká pojetí Judith Butlerové, citlivě vyzdvihuje utrpení pozůstalých. Věnuje se také autorskému hlasu a intertextualitě, ukazuje, jak kolážový princip kompozice přispívá k působivosti díla, jak se skrze mnohohlasost dostává ke slovu komunita, v níž jsou jednotlivci spojeni zkušeností tragické ztráty.

V závěrečné kapitole autorka rozebírá antigonovskou adaptaci Perly de la Rosy. Tentokrát jde o dílo dramatické, kontakt se Sofoklem je tedy užší a autorce práce to dovoluje podrobnější rozbor posunů v pojetí děje i jednotlivých postav. Sleduje také prameny, ze kterých divadelní hra čerpá, ukazuje, že zde jde o přetvoření palčivých a zlomových soudních sporů, dílo tedy vyvěrá z nesnesitelné každodennosti, zároveň je ale působivou fikcí a na svých zdrojích nelpí.

Silnou stránkou práce je závěr, kde se autorce daří s lehkostí shrnout hlavní myšlenky a zakončit je elegantní pointou.

Práce zde (i jinde) potěší obratným, výstižným jazykem, a občas až esejistickou lehkostí. Tyto zdařilé pasáže však střídají místa značně chatrná. Četbu dosti ztěžuje i řada chyb v interpunkci, pravopisu a množství překlepů. Některé chyby, způsobené patrně automatickou opravou, bohužel téměř zcela znemožňují porozumění. („Antigona Judith Butler netvoří vzor pro feministický emancipačního boje nebo mravní ideál.“, s. 14) Nelze přejít ani zmíněnou rozkolísanou práci s kritickými texty. Práce však také vyniká originalitou, osobním zaujetím, řadou interpretačních postřehů a odvážným obloukem, který sklenula mezi antickou a současným Mexikem.

Ve světle těchto skutečností práci rozhodně doporučuji k obhajobě, navrhuji práci hodnotit známkou *výborně*, k problematickému oddílu 1.3 bych se však rád vrátil při obhajobě.

Vít Kazmar